

Płockiego. O Towarzystwie tym wiele pisano. Wydają mi się jednak wyjątkowo trafne następujące uwagi o tym Towarzystwie, które cytuję z książki Waldemara Rołbieckiego pt. *Towarzystwo Naukowe przy Szkole Wojewódzkiej Płockiej 1820—1830* (Zakład Historii Nauki i Techniki PAN. Warszawa 1969). W książce tej (s. 266) czytamy: „Po pierwsze, działalność Towarzystwa płockiego zasługuje na uwagę z punktu widzenia historii rozwoju „stanu nauczycielskiego” w Polsce, a szczególnie rozwoju nauczycielstwa szkół — według dzisiejszej terminologii — średnich. Towarzystwo to było bowiem wyrazem rosnących aspiracji zarówno intelektualnych, jak i ogólnospołecznych (m. in. prestiżowych) tej bardzo młodej wówczas grupy zawodowej — grupy oderwanej już całkowicie od stanu duchownego, wyemacypowanej, ale też nie mającej należnej

tamtemu stanowi pozycji społecznej. Towarzystwo zaspokajając te aspiracje, stwarzając nauczycielom możliwość rozwoju naukowego, stało się przy tym oryginalnym, lecz skutecznym środkiem ich doskonalenia zawodowego. Po drugie, działalność Towarzystwa płockiego zasługuje na uwagę także jako przejaw pewnych ówczesnych tendencji w rozwoju ruchu umysłowego w Polsce. Działalność Towarzystwa płockiego — podobnie zresztą jak i działalność Towarzystwa lubelskiego, lecz w większym jeszcze stopniu — polegała przecież m. in. na przenoszeniu pewnych form zespołowej działalności naukowej i w ogóle intelektualnej — form w owych czasach dość ekskluzywnych, elitarnych — do środowisk społecznie niższych. Była to więc popularyzacja tych form, a tym samym działanie na rzecz demokratyzacji i rozszerzenia ruchu umysłowego w Polsce”.

Nadanie godności Członków Honorowych Towarzystwa Naukowego Płockiego

U c h w a ł a

§ 1

Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Towarzystwa Naukowego Płockiego

z dnia 19 marca 1970 roku

w sprawie nadania godności Członków Honorowych.

150 lat mija od chwili, gdy przy Szkole Wojewódzkiej Płockiej powstało Towarzystwo Naukowe, stawiające sobie cele naukowo-poznawcze i społeczne. Towarzystwo powstanie swe zawdzięcza inicjatywie ludzi, których przewodnią ideą życia i działalności stała się służba publiczna dla Ziemi Płockiej.

Nazwiska ich notuje historia we wdzięcznej pamięci, niosą je pokolenia za pokoleniami. Kajetan Morykoni, Adam Michał Prażmowski, Wincenty Hipolit Gawarecki, Augustyn Żdżarski, Stefan Górski, Maria i Aleksander Macieszowie, Halina i Stefan Rutsy, Kazimierz Gelinek podjęli trud prowadzenia przez długie lata instytucji, która wysiłkiem i ofiarnością najlepszych synów tej ziemi wzbogacała wiedzę o mieście i regionie, pomnażała wartości duchowe i materialne Płocka i Mazowsza.

W 150 rocznicę powstania Towarzystwa Naukowego Płockiego dla podkreślenia wielkiego wkładu w naukę polską, pomnażania skarbnicy kultury narodowej i pracy dla rozwoju Płocka i regionu płockiego oraz Towarzystwa Naukowego Płockiego — Walne Zgromadzenie na podstawie §§ 11 i 18 pkt c statutu — uchwała:

Nadać godność Honorowego Członka Towarzystwa Naukowego Płockiego następującym osobom:

1. Stanisławowi Ryszardowi DOBROWOLSKIEMU — wybitnemu poecie i pisarzowi, działaczowi politycznemu i społecznemu.
2. Stanisławowi HERBSTOWI — profesorowi Uniwersytetu Warszawskiego — wybitnemu historykowi, współautorowi Historii Polski, autorowi licznych prac historycznych.
3. Stefanowi IGNAROWI — profesorowi Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, inicjatorowi badań rejonów uprzemysławianych, Członkowi Rady Państwa, wybitnemu działaczowi ruchu ludowego.
4. Jerzemu PNIĘWSKIEMU — profesorowi Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektorowi Instytutu Fizyki Doświadczalnej, autorowi prac z dziedziny fizyki jądrowej wysokich energii i fizyki cząstek elementarnych.
5. Dionizemu SMOLEŃSKIEMU — wybitnemu uczonemu, Sekretarzowi Naukowemu Polskiej Akademii Nauk, profesorowi Politechniki Warszawskiej, który jako rektor tejże uczelni powołał jej filię w Płocku.

§ 2

Dokonać wręczenia dyplomów Członków Honorowych w dniu 3 czerwca 1970 roku na Jubileuszowej Sesji poświęconej 150 rocznicy Towarzystwa Naukowego Płockiego.

S e k r e t a r z

P r e z e s

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia

(—) mgr FRANCISZEK DOROBŃK (—) inż. mgr JAKUB CHOJNACKI (—) mgr KAZIMIERA KAWA